

Aanvullende acties Stagepact 2026-2027

Aanleiding

In het Stagepact zijn met alle partners specifieke afspraken gemaakt over het verbeteren van de stages in het mbo. De ondertekenaars van het Stagepact zetten zich in voor uitstekende stagebegeleiding, een passende stagevergoeding, voldoende stageplaatsen voor alle mbo-studenten en het uitbannen van stagediscriminatie.

Zoals in de Kamerbrief over de mid-term evaluatie¹ is aangegeven, is er ten aanzien van de doelstellingen een positieve beweging gestart waaraan we willen vasthouden. Tegelijkertijd hebben we gezamenlijk met de partners geconstateerd dat de ingezette acties onvoldoende resultaat hebben opgeleverd. Dit maakt verdere intensivering noodzakelijk. Daarom heeft de regiegroep Stagepact² een aanvullend actieplan opgesteld voor de tweede fase van het Stagepact tot 2027.

Doel

Met dit aanvullend actieplan intensiveren we de inzet om ervoor te zorgen dat alle mbo-studenten aan het einde van het Stagepact een goede stageplek hebben, zoals geformuleerd in het stagepact. We werken toe naar de eindmeting van het Stagepact in 2027, dan willen we resultaat zien van onze acties. Indien het aanvullend actieplan niet voldoende blijkt, kijken we in het vervolg naar aanvullende instrumenten.

Aanpak

De actiepunten in het actieplan zijn gericht op het realiseren van de doelstellingen per pijler. Dit is aanvullend op de acties die reeds in gang zijn gezet om te werken aan de doelstellingen van het Stagepact. De Werkgroep Implementatie Stagepact draagt zorg voor de uitvoering en monitoring van de voortgang van de acties, in samenwerking met alle partners van het Stagepact. Deze notitie geeft op hoofdlijnen inzicht in de voortgang en belangrijkste actiepunten per pijler richting het einde van het Stagepact. Hieronder ligt een uitgewerkt actieplan.

Voor alle actiepunten op de doelstellingen van het Stagepact zetten we in op het verder brengen van de gezamenlijke communicatieboodschap en het gezamenlijk blijven normeren (kracht van herhaling).

1. Stagebegeleiding

Stagebegeleiding verdient een prioritaire plek in het onderwijs en bij leerbedrijven, zij zijn immers verantwoordelijk voor het bieden van kwalitatief goede begeleiding aan studenten tijdens hun stage.

Waar staan we halverwege?

Uit de mid-term evaluatie blijkt dat de tevredenheid van studenten over de begeleiding door leerbedrijven positief is. Daarentegen is de tevredenheid van studenten over de begeleiding door de school tijdens de stage nog onvoldoende en nauwelijks gestegen³.

Welke aanvullende acties zetten we in?

We zetten in op professionalisering van stagebegeleiders, het stimuleren van goede voorbereiding en op het verbeteren van het contact tijdens de stage, waaronder het structureel realiseren van de drie contactmomenten binnen de driehoek van student, mbo-instelling en leerwerkbedrijf. Daarnaast is het nodig dat mbo-instellingen en -bestuurders stages prioriteren binnen de opleiding, zodat docenten voldoende tijd en ruimte hebben om kwalitatief goede begeleiding te bieden.

- De MBO Raad heeft alle besturen van bekostigde mbo-instellingen gebeld om te informeren naar hun bestuurlijke aanpak bij het verbeteren van de stagebegeleiding en de

¹ Kamerstukken II, 2024/2025, 31524, nr. 690

² De Regiegroep Stagepact biedt een overleg- en besluitvormingsstructuur tussen de ondertekenaars van het Stagepact voor onderlinge samenwerking ter realisatie van doelstellingen van het Stagepact MBO.

³ De tevredenheid met stagebegeleiding vanuit instellingen van deelnemers aan de tussentijdse JOB-meting 2025 is gemiddeld 37 procent, ten opzichte van 34 procent in 2024. Voor instellingen die niet hebben deelgenomen aan de tussentijdse JOB-meting 2025 is de stijging groter, naar 43 procent (SEO Economisch Onderzoek, 2025)

vindbaarheid van het meldpunt stagediscriminatie. Daarbij zijn de besturen gevraagd naar hun rol bij de naleving van de gemaakte afspraken. Het doel was om de oproep uit de ledenvergadering om het thema tot "Chefsache" te maken, kracht bij te zetten. Het doel is tevens om te achterhalen waarom de vooruitgang op stagebegeleiding beperkt is en dat afspraken zoals de drie contactmomenten nog niet door alle instellingen worden nageleefd en de studenten het meldpunt stagediscriminatie nog onvoldoende weten te vinden.

- De MBO Raad (Kennispunt mbo BPV) ontwikkelt een interactieve pdf⁴ met een routekaart voor goede stagebegeleiding binnen mbo-instellingen. Deze routekaart beschrijft alle fasen die in het proces van stagebegeleiding doorlopen dienen te worden, van voorbereiding en matching tot begeleiding tijdens de stage en evaluatie achteraf. De inhoud is gebaseerd op werkzame principes en effectieve interventies die bij andere mbo-instellingen succesvol zijn gebleken. Ook bevat het een kennisbank voor wet- en regelgeving.

2. Stagediscriminatie

Geen enkele student mag te maken krijgen met (stage)discriminatie, zeker niet bij zijn of haar eerste kennismaking met de arbeidsmarkt. Alle betrokken partners dragen uit dat discriminatie verboden is. Scholen en leerbedrijven voeren beleid om stagediscriminatie tegen te gaan.

Waar staan we halverwege?

In de ervaringen van studenten met stagediscriminatie is in de recente cijfers nog geen verbetering zichtbaar ten opzichte van eerdere metingen. Uit recent onderzoek blijkt dat er bij begeleiders vanuit onderwijsinstellingen wel sprake is van een geleidelijke toename in bewustwording, reflectie en professionalisering, maar het kennisniveau blijft vooralsnog beperkt (Petit, Conijn, Carrión Braakman, Felten, & De Winter-Koçak, 2025). Met name het herkennen van subtiele vormen van discriminatie blijkt lastig. Ook ontbreekt het aan praktische handelingsrichtlijnen en structurele opvolging van meldingen. Bij leerbedrijven is de voortgang beperkter: door onvoldoende kennis wordt stagediscriminatie vaak niet herkend, waardoor de urgentie om dit te verbeteren ontbreekt. Dit vormt een belangrijk aandachtspunt richting het bedrijfsleven. Daarbij geven leerbedrijven aan dat een klikgesprek voor hen onmisbaar is, de huidige uitvoering van objectieve stagematching is daarom niet werkbaar voor veel leerbedrijven. Terwijl een belangrijke vereiste van objectieve stagematching is dat er geen klikgesprek plaatsvindt.⁵

Welke aanvullende acties zetten we in?

Leerbedrijven en onderwijsinstellingen hebben een duidelijke verantwoordelijkheid om stagediscriminatie actief tegen te gaan. Daarom zetten de partners van het Stagepact zich actief in op het verbeteren van kennis, houding en gedrag van stagebegeleiders en verruimen we de mogelijkheden voor instellingen en leerwerkbedrijven om objectief te werven en selecteren.

- Veel scholen hebben een meldpunt stagediscriminatie, maar deze zijn te vaak nog niet goed vindbaar voor studenten. JOBmbo inventariseert dit per instelling en op basis daarvan stimuleert de MBO Raad de bestuurders van mbo-instellingen om te zorgen dat hun meldpunt vindbaar is voor studenten.
- In een wegwijzer voor leerbedrijven worden de verschillende (reeds bestaande) instrumenten voor objectief werven en selecteren te bieden bijeen gebracht. Hiermee kunnen bedrijven hun kennis over dit onderwerp vergroten en hebben ze concrete handvatten om discriminatie actief te bestrijden en gelijke kansen voor alle studenten te waarborgen. De wegwijzer wordt door VNO-NCW/MKB-NL en SBB actief onder de aandacht gebracht van leerbedrijven (onder andere in de 'Check je stageplek op discriminatie' campagne van VNO-NCW/MKB-Nederland) en we houden bij in hoeverre het wordt toegepast.
- Daarnaast ontwikkelen OCW, SZW, MBO raad (het kennispunt BPV) en VNO-NCW/MKB-NL stagematching verder door en we verruimen de opties voor mbo-instellingen en

⁴ De interactieve pdf is op basis van studentenarena's, een enquête onder docenten en gesprekken met de onderwijsteam ontwikkeld.

⁵ SEO en Oberon (2025). Match made in heaven. [Match made in heaven \(SEO en Oberon\) | Rijksoverheid.nl](#)

leerbedrijven om in te zetten op objectief werven en selecteren (waaronder stagematching), om stagediscriminatie bij de selectie tegen te gaan. We ontwikkelen een menukaart waarmee mbo-instellingen hun beleid op een passende manier kunnen vormgeven. Mbo-scholen breiden de pilots uit naar meerdere teams die de keuze hebben uit een van de methodes uit de menukaart. We blijven in beeld houden welke aanpakken worden toegepast door de mbo-scholen en wat de ervaringen zijn, om de lerende aanpak te behouden.

3. Voldoende stageplekken

Het is essentieel dat er voldoende stageplekken zijn. De stage is een cruciaal onderdeel van de opleiding, waar studenten in de praktijk leren en vaardigheden opdoen voor de arbeidsmarkt. Zonder stage kunnen studenten hun opleiding niet afronden.

Waar staan we halverwege?

De huidige cijfers laten over het algemeen beperkte tekorten⁶ zien, maar voor mbo-entree en niveau 2 is dit beeld kwetsbaarder: voor hen neemt het tekort aan stageplekken sneller toe. Specifiek in de zorg is het stagetekort het grootst en nemen de tekorten toe.

Welke aanvullende acties zetten we in?

Er worden aanvullende acties ondernomen om het aanbod op peil te houden, voorbeelden daarvan zijn:

- Mbo-instellingen worden gestimuleerd om afspraken te maken over stageperiodes in regio's en sectoren waar het aantal stagetekorten oploopt, zodat de begeleidingscapaciteit meer gespreid wordt voor leerbedrijven tijdens de stage. Deze afspraken worden regionaal bijgehouden. Afspraken worden gemaakt met en tussen:
 - Mbo-instellingen in de regio. Zodat niet elke student op hetzelfde moment stage gaat lopen;
 - En leerbedrijven over bijvoorbeeld lintstages (enkele dagen per week stage over een langere periode) of blokstages.
- SBB maakt middels de stagebarometer zichtbaar hoe de stagetekorten zich ontwikkelen. SBB blijft een verbindende rol tussen mbo-instellingen en leerbedrijven spelen en inspireert hen met goede voorbeelden over hoe stagetekorten op te lossen.
- Er wordt gezocht naar concrete oplossingsrichtingen voor stageknelpunten bij entree en niveau 2. Voor de zorg wordt een rondetafel georganiseerd met werkgevers, onderwijs, SBB, VWS en OCW om tot concrete doorbraken te komen in het tegengaan van stagetekorten.

4. Passende vergoedingen

In het Stagepact is afgesproken dat elke student een passende vergoeding krijgt voor de stage. De vergoeding moet minimaal alle kosten dekken, die een student maakt om stage te lopen bij een bedrijf. Bovenop deze onkostenvergoeding stimuleren we werkgevers om een passende stagevergoeding te geven en cao-partijen om daarover afspraken te maken in cao's.

Waar staan we halverwege?

We zien dat het aantal gemaakte afspraken in cao's jaarlijks toeneemt, maar dat dit vertaalt zich nog maar beperkt naar daadwerkelijk meer stagevergoedingen voor mbo-studenten. We zien dat de afspraken in cao's daarom nog onvoldoende effect hebben en dat het belangrijk is om studenten en stagebedrijven te informeren over cao-afspraken. Daarnaast worden nu de contouren van wetgeving voor verplichte stagevergoeding uitgewerkt.

⁶ In het schooljaar 2025/2026 staan in Nederland 467.329 mbo studenten ingeschreven. Hiervan zijn er 4.695 studenten zonder stage of leerbaan. Het landelijk stagetekort is hiermee ongeveer 1%.

Welke aanvullende acties zetten we in?

Totdat er mogelijk wetgeving van kracht is, blijft het van belang om ons in te zetten voor cao-afspraken en te zorgen dat deze afspraken bekend worden bij onderwijsinstellingen, leerbedrijven en studenten. Zodat ook in de tussentijd meer studenten een stagevergoeding gaan ontvangen.

- De gemaakte cao-afspraken over stagevergoedingen worden duidelijk gecommuniceerd naar scholen, werkgevers en studenten en er worden maatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat cao's beter worden nageleefd. Bijvoorbeeld:
 - De cao-partijen (de sociale partners) pakken hun verantwoordelijkheid om toezicht te houden op de afspraken in de cao's en werkgevers aan te spreken.
 - Studenten worden geïnformeerd door onder andere scholen, studentenorganisaties en vakbonden over dat er afspraken worden gemaakt in cao's over stagevergoedingen. De school kan deze cao-afspraken meenemen in de voorbereiding op de stage.